

PÄRNUMAA LASTE
JA NOORTE VAIMSE
TERVISE KESKUS

**LASTEPSÜHHIAATRIA PÄRNUS –
EILE, TÄNA, HOMME
EHK ARSTIABIST TERVISESÜSTEEMIDENI**

Kaja Rand
Lastepsühhiaater
02.04.2014

AJALOOST

- Jälgi Pärnus laste vaimse tervisega tegelemisest on vähe
- 1940.a. loodi Pärnu polikliinik
- Sillutise tn. statsionaaris asus lasteosakond
- 1962.a. avati „Uus haigla“, kus asus ka lasteosakond
- 1960-1980 kujunes välja polikliiniku struktuur

LASTEPOLIKLIINIK

- 1940.a. avati emade ja laste nõuandla
- 1945.a. loodi eraldi laste ja naiste nõuandlad
- 1968.a. moodustati haigla struktuurse allüksusena Pärnu lastepolikliinik. See arenes välja 1940.a. avatud emade ja laste nõuandlast
- 15.03.1982.a. avati lastepolikliiniku uus hoone
- 1984.a. töötas lastepolikliinikus 100 töötajat, neist arste 32.
- 1995.a. ühendati lastepolikliinik Pärnu Haiglaga
- 1999.a. avati Pärnus psühhiaatrikliinik

LASTE- JA NOORUKITE PSÜHHIAATRID

- Dr. Galina Holm 1971-2004
- Dr. Ellu Eik .....~1990
- Dr.Kaja Rand 1991.....

LASTEPSÜHHIAATRITTE KOOSTÖÖ TEISTE ASUTUSTE JA ERIALADEGA:

- Haridus – koolid, lasteaiad
- Meditsiinilis-pedagoogilised komisjonid
- Lasteabikeskus...õppenõustamiskeskus
- Alaealiste komisjonid
- Sotsiaalsüsteem ...sotsiaaltöötajad, lastekaitsjad
- Perenõuandla ...Psühholoogiasteenistus
- Jaoskonnaarstid...Perearstid
- Eriarstidid
- Sensus
- Tartu, Tallinna, Viljandi haiglate lastepsühhiaatria osakonnad

SAMAL AJAL ARENESID KA TEISED

- 1960. a avati Pärnu II Keskkooli juurde logopeediline punkt
- Logopeede oli vähe ja nad olid väga koormatud
- Koolide juures olid :
  - Logopeedilised klassid 1.- 4. kl
  - Pärnu 6. 8.-kl kool (Nüüd Hansagümnaasium)
- VAP klassid 1.- 9. klassini (vaimse arengu peetusega lastele)
  - Pärnu Eriinternaatkoolis (hilisem Niidupargi kool)
- Abiklassid olid abikoolides
- Paljud mõõduka ja raske vaimse alaarenguga lapsed olid hooldekodudes

ESIMESED ERIRÜHMAD PÄRNU LASTEAEDADES

- 21. Lastepäevakodus (Keslinna L/A)
  - 1971. aasta kevadel avati logopeediline rühm
  - 1976. a loodi rühm kogelejatele
- Tasapisi lisandusid erirühmad
  - 7. Lastepäevakodus (Tammsaare L/A) avati 1972
2 sanatoorset ööruhma
  - 4. LPK-s 1976. a (mai L/A) erirühm nägemis-
puuetega lastele
  - 16. LPK-s (Raeküla L/A) 1978. a erirühm VAA
(vaimse alaarenguga) lastele

Jne

IDEED ARENESID JA TÄIUSTUSID

- Arutati, kuidas võiksid asjad olla,
unistati, kuidas saaks toimetada tõhusamalt.
- Tekkinud oli vajadus anda erialast nõu
lastevanematele, õpetajatele, ka teistele
logopeedidele.

VAJADUS TEHA KOOSTÖÖD OLID SUUR

- Logopeedid pidid oskama kõike, kuid oli vaja
appi ka teisi spetsialiste.
- Puudust tunti psühholoogist, sest üsna palju
küsitati nõu laste käitumisprobleemide kohta

15. OKT 1993. A – ASUTATI LASTEABIKESKUS

- Ametisse asusid: 2 logopeedi, 2
lastekaitsetöötajat, 1 psühholoog
- Nõuannetega oli keskuse loomise juures abiks
psühholoog Ene Talvist

1998. AASTAL OLID ÕPIABIKESKUSES AMETIS 8 INIMEST

- Juhataja ja logopeed Anne Villsaar
- Logopeedid Ene Koppel, Margit Tamm, Kaire
Mölder (0,25 ametikohta)
- Psühholoogid Aivar Georg ja Tea (Raist) Ausin
- Psühhiaater Kaja Rand (0,25 ametikohta)

2000. A. MOODUSTATAKSE NÕUSTAMISKOMISJON

- Alates 2000. a on olnud komisjon püsivalt seotud
keskusega.
- 3-4 liiget olid keskusest, nii sai võimalikuks
eelnevalt lapsi uurida ja vanemaid nõustada, et
mitte lähtuda vaid dokumentidest
- Selline lähenemine nõustamiskomisjoni tööle oli
vabariigis uudne
- Keskuse koosseisu toodi 2000. aastal üle seni
sotsiaalsüsteemis töötanud koolide
sotsiaaltöötajad.

ARENGUD KOOLIDES

- Abikoolis avati esmalt nn. diagnostiline klass
- Hooldusklass avati 2. oktoobril 2000.a. Kuninga Tänavä Põhikooli koosseisus Pärnu Lastekodu ruumides
- 2002.a avati Toimetulekukool

Õpilaskoduga koolid

- Viira kool
- Tõstamaa Keskkool

TÄNASEKS PÄEVAKS ON
ÕPPENÕUSTAMISKESKUSES PÄRIS PALJU
TÖÖTAJAJAID...TÄNA ASUB PSÜHHIAATRIAKLIINIK UUES JA
VÕIMALUSTEROHKES HOONES KOOS
TAASTUSRAVI- JA HEAOLUKESKUSEGA2014 ALUSTAS PÄRNU HAIGLAS TÖÖD
PÄRNUMAA LASTE JA NOORUKITE VAIMSE
TERVISE KESKUS

- Taavi Rõivas: „Tänu vaimse tervise keskustele tõuseb laste vaimse tervise teenuste tase ja kättesaadavus. Samuti paraneb valdkondade vaheline koostöö laste ja noorte vaimse tervise probleemide märkamisel ja õigeaegsel sekkumisel“

TÄNA

- SA Pärnu Haigla psühhiaatriakliinikus töötavad:
Lastepsühhiaater Kaja Rand
Kliiniline lastepsühholoog Marlen Herik (2011)
Psühholoog Toomas Kask
Psühholoog Jana Ots
Toitumisenõustaja Margit Kask
Eripedagoog Helar Peterson (kriisinõustaja ja leinatöö spetsialist)
Taastraviosakonnas töötab 5
logopeedi, psühholoog, tegevusterapeut,
füsioterapeudid, 3 sotsiaaltöötajat jt.

PÄRNU HAIGLAS TOIMUB
PSÜHHIAATRIAKLIINIKUL TIHE KOOSTÖÖ

- Laste rehabilitatsioonikomisjoniga – 2001.a. alustasime laste rehabilitatsiooniplaanide koostamist.
- Naiste- ja lastekliinikuga
- Taastraviosakonnaga

2014.A

- 2 psühhiaatrikliiniku õde alustasid laste- ja noorukite vaimse tervise õenduse eriala koolitust Tartu Tervishoiu Kõrgkoolis
- 1 psühhiaatriaõde jätkas toitumishõustaja koolitust
- Alustasid tööd juhtumikorraldaja, psühhoterapeudid ja piirkondlikud nõustajad-juhtumikorraldajad.
- Algasid loengud Tartu Ülikooli Pärnu Kolledži sotsiaaltöö üliõpilastele

TULEVIK

- Tegevused on liikunud arstiabi tervisesüsteemideni
- Pärnus ja Pärnu maakonnas toimib ühtne, tõhusalt koordineeritud laste ja noorukite vaimse tervise süsteem
- Valdkonnaga seotud inimesed on ühtlustanud oma nägemused tänu ühistele koolitustele ja tõhusamale koostööle
- Teenused lähtuvad erinevate eagruppide vajadustest

TULEVIK

- Pärnu Haiglas töötab laste- ja noorukite psühhiaatria töörühm, kuhu kuuluvad: 3 psühhiaatrit, 2-3 kliinilist psühholoogi, psühhoterapeudid, sotsiaaltöötajad, vaimse tervise õed ...
- Toimub tihedam koostöö naabermaakondadega:
  - Viljandi
  - Läänemaa
  - Saaremaa

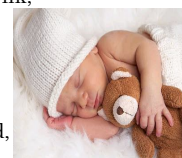
PLAANIS ON:

- Hakata tegema võrgustikutööd keerulisemate juhtumitega
- Hakata tegema väljasõite maakonda
- Tõhustada diagnostikameetodeid
- Rikastada teraapiavõimalusi
- Hakata rohkem tegelema ennetustööga
- Olla võrgustikupartneritele koolitus- ja tugikeskuseks
- Jpm.

TÄNU!

- Pärnu Haigla juhtkonnale ja psühhiaatrikliinikule – mõistva ja toetava suhtumise eest
- Eriline tänu – Toomas Kask
- Pärnu Maavalitsusele
- Õppenõustamiskeskusele
- Ja kõigile teistele, kes on laste ja noorte vaimse tervise keskuse loomisele kaasa aidanud

Lapse häll – see on suurim riik, kus magab pisike lõpmatus. Salapärane on kiikuv häll, kus äiutatakse tulevikku. Seal mähkmeis on ootvel kõik jõud ja kõik sündmused, kogu süütus, kõik patud, kogu müstiline inimelu.

Uno Kailas

Jõudu ja armastust kõigile, kelle võimuses on aidata muuta meie laste tulevikku helgemaks!